

Projekt AES

Historia międzynarodowego handlu ma już kilka tysięcy lat. Od początku cywilizacji w miastach dorzeczy Tygrysu i Eufratu działali kupcy handlując różnymi towarami przewożąc je na grzbietach wielbłądów i osłów, a także statkami. Z czasem drogi handlowe zaczęły się wydłużać jak na przykład słynny jedwabny szlak z Chin do starożytnego Rzymu, który liczył prawie 6500 km.

Rozkwit handlu był jedną z pośrednich przyczyn odkryć geograficznych. Odkrycie Ameryki przez Krzysztofa Kolumba wyniknęło z poszukiwania nowej, krótszej drogi do Indii. Indie były już w tamtym okresie czasu istotnym partnerem handlowym Europejczyków, sprowadzano z nich m.in. jedwab, kamienie szlachetne i przyprawy. Handel był również jedną z przyczyn europejskich podbojów kontynentów ale to już historia...

Dzisiaj w ramach inicjatywy Elektronicznego cła, wdrażanego w Unii Celnej pod kierunkiem Dyrekcji Generalnej ds. Podatków i Unii Celnej Komisji Europejskiej (DG TAXUD), która to dotyczy stworzenia „bezpapierowego” środowiska dla cła i handlu oraz zapewnienia bezpieczeństwa handlu międzynarodowego pojawiła się konieczność budowy i wdrożenia Systemu AES.

Zgodnie z założeniami Automatyczny System Eksportu ma obejmować rozbudowę środowiska obsługi elektronicznej operacji wywozowych Systemu ECS2 poprzez modernizację dotychczasowych funkcji biznesowych Systemu ECS2 i wkomponowanie ich w środowisko Programu e-Cło, jak również budowę nowych wymagań funkcjonalnych wynikających z wymagań DG TAXUD i pozafunkcjonalnych opracowanych na etapie prac projektowych. Dodatkowo w ramach projektu zostanie wytworzona usługa współdzielona walidacji dokumentów XML oraz funkcjonalność elektronicznej obsługi dokumentu do potwierdzenia wspólnotowego statusu towarów. Projekt AES obejmuje także przygotowanie Systemu AES do wymieniaania danych i informacji z innymi systemami biznesowymi tworzonymi w ramach Programu e-Cło jak również do wymiany informacji z wykorzystaniem funkcjonalności z zakresu Single Window.

Powyższe zadania zostaną wdrożone w architekturze scentralizowanej Systemu Informacyjnego Służby Celnej i będą eksploatowane w jednostkach organizacyjnych administracji celnej.

Celem Projektu AES jest dostarczenie kompleksowego rozwiązania IT automatyzującego procesy biznesowe związane z obsługą wywozu.

Rozwiązanie to umożliwi płynny przepływ komunikatów elektronicznych pomiędzy wszystkimi uczestnikami procedury wywozu, w trzech domenach: zewnętrznej, krajowej i wspólnej domenie. Rozwiązania przyniosą korzyści wszystkim uczestnikom obrotu towarowego tj. podmiotom gospodarczym, administracji celnej, innym instytucjom i urzędów współpracującym oraz społeczeństwu.

Obecnie do obsługi wywozu używany jest System ECS2, jednakże zmiany wynikające ze zmian prawa wspólnotowego oraz krajowego niosą konieczność kontynuowania prac w zakresie obsługi wywozu w ramach Projektu AES aby System AES zaimplementować w architekturze teleinformatycznej Programu e-Cło.

Projekt AES przynależy do obszaru definiowanego w Programie, jako „obszar obsługi i kontroli obrotu towarowego, Rejestracji Przedsiębiorców”. Swoim zakresem będzie obejmował modelowanie procesów biznesowych w obszarze wywozu, zebranie wymagań dla Systemu AES, modyfikację systemu dla obsługi wywozu, wykonanie i przetestowanie systemu, przeszkolenie użytkowników, opracowanie dokumentacji, wdrożenie i przekazanie systemu do utrzymania, opracowanie testów regresyjnych. Obejmuje jednostki organizacyjne Służby Celnej takie jak: oddziały celne, urzędy celne, izby celne. Projekt jest powiązany merytorycznie i organizacyjnie ze wspólnotowym projektem AES w ramach wdrażania inicjatywy e-Customs KE, koordynowanej z poziomem DG TAXUD.

Istotne korzyści z realizacji projektu:

Główne korzyści natury biznesowej z realizacji Projektu AES to:

- a. Poprawa zabezpieczenia obszaru celnego UE przed nieuczciwym handlem i konkurencją, w szczególności w zakresie ochrony interesów gospodarczych, ochrony praw własności intelektualnej, dóbr kultury i środowiska,
- b. Udostępnienie głównej grupie adresatów, którą stanowią przedsiębiorcy informacji związanych z operacjami dokonywanymi w obrocie krajowym i zagranicznym oraz umożliwienie dostępu do bieżącej informacji o stanie obsługi dokumentów za pośrednictwem nowoczesnych mediów (Internet),
- c. Usprawnienie procesów wewnętrznych administracji celnej,
- d. Poprawa warunków funkcjonowania przedsiębiorców i podatników uczestniczących w międzynarodowym obrocie towarowym dzięki dostarczonym w ramach Projektu nowym i udoskonalonym e-usługom publicznym, wpływająca na wzrost konkurencyjności gospodarki polskiej i Unii Europejskiej.

Główne korzyści natury technicznej z realizacji projektu AES to:

- e. Zapewnienie wyższej wydajności systemu oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa danych, związanego z implementacją nowej platformy sprzętowej dostosowanej do pracy systemu w środowisku Programu e-Cło poprzez zapewnienie centrum podstawowego oraz centrum zapasowego systemu,
- f. Obniżenia kosztów utrzymania systemów poprzez implementację systemu w środowisku Programu e-Cło,
- g. Dostosowanie architektury systemu pod kątem integracji z innymi wymagającymi tego systemami celnymi w ramach Magistrali Celno -Akcyzowej oraz założeń Programu e-Cło,
- h. Ułatwienie wprowadzania zmian w systemie (między innymi poprzez przystosowanie systemu do zmieniających się warunków pracy lub wymagań użytkowników).

System AES realizowany na potrzeby obsługi wywozowych zgłoszeń celnych i wywozowych deklaracji skróconych będzie uruchomiony i dostosowany do funkcjonowania w oparciu o przepisy Wspólnotowego Kodeksu Celnego (WKC) oraz Rozporządzenia Wykonawczego do WKC (RWKC) aczkolwiek będzie realizowany w sposób elastyczny, aby móc być dalej rozwijany o nowe funkcje przewidywane zwłaszcza w ramach wdrażania Unijnego Kodeksu Celnego (UCC).

Wdrożenie Systemu AES usprawni dotychczasowe procesy biznesowe w wywozie ze szczególnymi korzyściami dla przedsiębiorców:

- interfejs z systemem Agencji Rynku Rolnego, a więc wykraczający poza środowisko administracji celnej w zakresie saldowania pozwoleń AGREX, jako działanie w ramach Projektu Single Window,
- interfejs z systemem NCTS w celu usprawnienia obiegu informacji dla procesu wywozowania towaru poza obszar celny UE,
- interfejsy z systemami ZEFIR2, OSOZ2 i ISZTAR4 niezbędne do obsługi należności celnych powstających w momencie złożenia zgłoszenia wywozowego (np. w przypadku zakończenia procedury odprawy czasowej procedurą powrotnego wywozu),
- możliwość przedstawienia towaru w innym urzędzie celnym niż urząd złożenia zgłoszenia - „odprawa scentralizowana w ramach kraju”,
- wprowadzenie elektronicznego przedstawienia towaru dla zgłoszenia uproszczonego w przypadku procedury uproszczonej realizowanej w miejscu uznanym,
- wprowadzenie w pełni elektronicznej obsługi poświadczania wspólnotowego statusu towarów.

Funkcjonalności te zostaną uruchomione na nowej platformie programowej i sprzętowej dostarczanej w ramach Programu e-Cło, co powinno zapewnić większą dostępność systemu dla podmiotów gospodarczych i użytkowników po stronie Służby Celnej (mniejszą awaryjność).

Takie podejście pozwoli na komunikowanie się podmiotów gospodarczych poprzez jeden punkt dostępu, niezależnie z jakiej funkcjonalności podmiot będzie chciał skorzystać.